

12.09.2015, sobota, 21:30

Wrocław, kolegiata Świętego Krzyża i św. Bartłomieja

Tajemnice renesansu – sztuka ornamentacji

(liturgiczne tradycje Bizancjum i Korsyki oraz renesansowe spojrzenie na chorał gregoriański)

Wykonawcy:

Marcel Pérès – kierownictwo artystyczne
Ensemble Organum

Program:

Tajemnice renesansu – sztuka ornamentacji

Leta devote (korsykański manuskrypt franciszkański, koniec XVI w.)

Officium: Alleluia, ortus conclusus (chorał mozarabski, Toledo, koniec XV w.)

Gloria in excelsis Deo (Tol. B fol.115)

Benedictus es (Kantyk trzech młodzieńców)

Psallendo: In omnem terram exivit sonus eorum

Epître de Saint Paul Chant Byzantin (List św. Pawła, chorał bizantyjski, notacja ekfonetyczna po grecku)

Le sette Galere (pieśń korsykańska, połowa XVI wieku, tradycja ustna)

Alleluia: Videant paupers (chorał mozarabski, Toledo, koniec XV w.)

Prologue de l'Évangile de St. Jean (Prolog Ewangelii wg św. Jana, tradycja rzymska)

Oi ta Chèrouvim (Hymn Cherubinów, tradycja bizantyjska, XVI w.)

Paschalis admirabilis (korsykański manuskrypt franciszkański, koniec XVI w.)

L'Alcudina (monodia bukoliczna pochodząca z wioski Zivaco)

Tantum ergo (korsykański manuskrypt franciszkański, koniec XVI w.)

♦ **Bilety: VIP 90 zł / N 60 zł / U 40 zł**

♦ **Przedprzedaż: N 40 zł / U 20 zł**

Tego artysty nie mogło zabraknąć na jubileuszu festiwalu budowanego od początku wokół muzyki wokalne. Marcel Pérès ma zagorzałych czcicieli – nic dziwnego, to człowiek, który na trwałe zmienił nasze postrzeganie twórczości średniowiecznej i renesansowej, ale przede wszystkim nasze myślenie o śpiewie.

Wiedza, umiejętności techniczne i cała filozofia śpiewu Ensemble Organum zawarta jest w ich maniakalnym wręcz cyzelowaniu ornamentów wokalnych, którym poświęca swój koncert na Wroclawii. Pérès wychodzi z założenia, że możemy zrekonstruować dawny sposób śpiewania, podpatrując kultury, które przez stulecia zmieniły się w niewielkim stopniu. Niestrudzone poszukiwanie nieprzerwanej tradycji śpiewu zaprowadziło go na Korsykę, do Syrii, mozarabskiej Andaluzji, Grecji. Pytany o źródła naszej kultury twierdzi, że wszystko tak naprawdę wywodzi się z Egiptu. Interpretacja muzyki dawnych wieków musi – zdaniem członków Ensemble Organum – uwzględniać mentalność i pamięć historyczną danej społeczności. Na Korsyce Pérès odnalazł miejscową odmianę chorału zapisaną w manuskryptach franciszkańskich z XVII i XVIII wieku – śpiew, który zachował się w niemal niezmienionej formie od średniowiecza. Wyspa sprzyja izolacji kultury.

Jesteśmy przyzwyczajeni do wygładzonego chorału gregoriańskiego angielskich chórów, które śpiewają, jakby nie chciały uszkodzić muzealnego eksponatu. Ensemble Organum melizmatami „wwierca” treść pieśni w umysł (i serce) słuchającego, śpiewacy przerysowują akcenty, podkreślają współbrzmienia grup spółgłosek, stosując ostre kontrasty, nie pozwalają słuchać obojętnie. Myli się ten, kto upatrywałby w tych działaniach czczej zabawy. „Sztuka ornamentacji, należycie opanowana – mówi Pérès – otwiera ducha na wielorakie rezonanse tekstu, który jest wypowiedzią, bo każde słowo jest cyzelowane, szlifowane niczym szlachetny kamień, w którym każda fasetta oddaje blask padających na nią promieni światła.”

O ile wiele spośród koncertów jubileuszowej edycji ma charakter świętowania, o tyle u Pérèsa będziemy mieć do czynienia z celebrazją każdego pojedynczego dźwięku. „W ornamentie przejawia się wiedza, a zatem kompetencja śpiewaka (...). Ornament czyni rzemieślniczą interpretację aktem kreatora” (Pérès).

Oczywiście nie ma obowiązku zgadzać się z Pérèsem, można kwestionować wyniki, a nawet przesłanki jego badań muzykologicznych. Spór jest wpisany w ruch wykonawstwa muzyki dawnej, czyli po prostu we wszelką szczerą sztukę, co dobrze pokazuje pięćdziesiąt lat historii Wroclawii. Jednak nie można zaprzeczyć, że kreacja Ensemble Organum to zdecydowana wypowiedź artystyczna. Konkretna i z mocą.